

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp	Mobiliteitsplan Assendelft
Portefeuillehouder	G. Slegers
Portefeuille	Bereikbaarheid, mobiliteit en parkeren

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

Het college van B&W van Zaanstad heeft het Mobiliteitsplan Assendelft als ambitie vastgesteld. Dit plan betreft een gebiedsuitwerking van het Zaans Mobiliteitsplan en omvat lokale maatregelen om de leefbaarheid en bereikbaarheid in Assendelft te verbeteren. Er is daarbij aangestuurd op een plan dat minder beleidsmatig is en meer gericht is op het realiseren van maatregelen op korte en middellange termijn. Dit vanwege de urgentie in het gebied en de ambitie van hete college om slagen te maken.

De leefbaarheid van Zaanstad Noord komt steeds verder onder druk te staan. Dit als gevolg van de toenemende verkeersdruk op en rondom de N203. Die drukte komt voort uit autonome groei van het verkeer en regionale ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

De totstandkoming van de Verbinding A8-A9 vormt dé oplossing voor het bereikbaarheidsprobleem in de regio en het leefbaarheids- en bereikbaarheidsprobleem in Krommenie en Assendelft. De realisatie van dit project zal echter niet op korte termijn plaatsvinden vanwege het ontbreken van voldoende financiële middelen. Des te belangrijker is het daarom maatregelen te nemen op de korte termijn die de leefbaarheid en bereikbaarheid verbeteren. Het inmiddels verrijkte korte termijn maatregelen pakket leefbaarheid N203, dat door de provincie Noord-Holland, gemeente Zaanstad en de Vervoerregio Amsterdam gezamenlijk is opgesteld, voorziet daar al voor een deel in.

Met het Mobiliteitsplan Assendelft wordt hier specifiek voor Assendelft met aanvullende lokale bereikbaarheids- en leefbaarheidsmaatregelen een nadere invulling aan gegeven. Hierbij is naar samenhang gezocht met lopende programma's als GOW30 (waarbij de maximum snelheid op gebiedsontsluitingswegen 30 km/h wordt) en het Actieplan Fiets. Het Mobiliteitsplan Assendelft focust zich vooral op het aanbieden van veilige en duurzame alternatieven voor het afleggen van korte afstanden met de auto door vooral de veiligheid voor fietsers en voetgangers te verbeteren.

Het Mobiliteitsplan Assendelft is opgesteld door een extern bureau (Arcadis) in samenwerking met de gemeente Zaanstad. Er heeft uitgebreide participatie met de omgeving plaatsgevonden, waarbij bewoners zowel vooraf als gedurende het traject input en advies hebben gegeven. Het plan is dus uitdrukkelijk niet alleen voor bewoners, maar ook mét bewoners opgesteld.

Een deel van de voorgestelde maatregelen wordt (deels) gedekt uit lopende programma's, projecten en reguliere exploitatiebudgetten zoals de Leefbaarheidsmaatregelen N203, het Actieplan Fiets, beheergelden en verkeersveiligheid. De zomerperiode is nog nodig om kosten voor de maatregelen op korte en middellange termijn te ramen en van een dekkingsvoorstel te voorzien mede op basis van de recent vastgestelde Voorjaarsnota en subsidiemogelijkheden.

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties)). Vermeld altijd in het raadsinstrument: wat u wilt bespreken inclusief een korte concrete toelichting.

Zoals eerder aangeven in de raadsinformatiebrieven Stand van zaken korte termijn maatregelen leefbaarheid Krommenie Assendelft d.d. 27 maart 2024 (8231028) en Brief GS aan PS betreffende Verbinding A8-A9: naar een robuuste oplossing d.d. 24 april 2024 (8487438) komt het college na de zomer na een integrale afweging ten behoeve van de begroting 2025 met een integraal Uitvoeringsplan Mobiliteit Zaanstad Noord ter vaststelling door de raad. Hierin worden de maatregelen voor de korte en middellange termijn uit het Mobiliteitsplan Assendelft, het Mobiliteitsplan Noord (Krommenie en Wormerveer) uit 2021, en de leefbaarheidsmaatregelen vanuit Zaanstad inclusief de haalbare suggesties uit de motie Schop in de grond in een uitvoeringsplanning gezet. Voor de maatregelen op korte en middellange termijn wordt daar waar nodig een aanvullend dekkingvoorstel gedaan op basis van de recent vastgestelde Voorjaarsnota en heroverweging van bestaande reserveringen en indien mogelijk ook gekoppeld aan de € 11 mln. uit het leefbaarheidsfonds van de provincie. Met deze raadsinformatiebrief wordt u nader geïnformeerd over het Mobiliteitsplan Assendelft.

Toelichting

Het Zaans Mobiliteitsplan schetst vooral de visie op mobiliteit op hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen vragen voor specifieke gebieden of dorpen om een verdiepende lokale uitwerking. Voor Krommenie, Wormerveer en West-Knollendam is deze uitwerking gemaakt in het Mobiliteitsplan Noord. Assendelft is het volgende gebied waar een verdiepende lokale uitwerking noodzakelijk is. Dit Mobiliteitsplan Assendelft geeft invulling aan die uitwerking.

Mobiliteitsplan Assendelft richt zich op lokale maatregelen

De Verbinding A8-A9 vormt dé oplossing voor het bereikbaarheidsprobleem in de regio en het leefbaarheids- en bereikbaarheidsprobleem in Krommenie en Assendelft. De realisatie van dit project zal echter niet op korte termijn plaatsvinden. De provincie onderzoekt derhalve nu ook twee eerder afgevalen varianten. Op 24 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over dit proces (8487438). Het Mobiliteitsplan Assendelft geeft antwoord op de vraag hoe we in de toekomst (tot 2030) de bereikbaarheid en leefbaarheid van Assendelft kunnen verbeteren. Welke veranderingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat iedereen zich goed en veilig kan verplaatsen in Assendelft? Het Mobiliteitsplan Assendelft richt zich op lokale maatregelen in Assendelft en richt zich niet op regionale maatregelen zoals de beantwoording van de motie Schop in de grond of de leefbaarheidsmaatregelen N203. De realisatie van de verbindingsweg Dorpsstraat - Communicatieweg is als uitgangspunt opgenomen in het plan.

Er heeft uitgebreide participatie plaatsgevonden

Om het draagvlak te vergroten en de inhoudelijke kwaliteit te verbeteren, is ervoor gekozen om eerst de bewoners input te laten leveren zodat het daadwerkelijke plan niet alleen voor bewoners van Assendelft is, maar ook met bewoners van Assendelft is opgesteld. De bewoners hebben daarbij adviezen gegeven aan de gemeente. Dit via de door de gemeente ingerichte online omgeving, twee bewonersavonden, een online stemming op de bewust zeer onderscheidende maatregelpakketten en een afsluitende online toelichting op het definitieve rapport.

Uit het participatieproces zijn drie maatregelpakketten opgesteld / er is een voorkeur voor pakket 3 'Balans in mobiliteit'

De eerste bewonersavond vond plaats op 6 december 2023. Het aankondigen van deze bewonersavond is gedaan via posters op strategische plekken, de Maak.Noord nieuwsbrief, een informele uitnodiging door de wijkmanager en gerichte advertenties op social media (bereik ca. 8000 inwoners). Bij deze bijeenkomst waren ca. 50 bewoners aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst heeft Arcadis haar analyse van de huidige situatie (knelpunten) in Assendelft gedeeld en konden er door bewoners oplossingsrichtingen en knelpunten worden aangedragen. Het verdiepende vervolg in een tweede bewonersavond met dezelfde groep vond plaats op 13 maart jl.. Doel van deze bijeenkomst was om op basis van de

geformuleerde knelpunten van de eerste avond tot een voorkeursmaatregelen in pakketten te komen. Hiertoe zijn de maatregelen die bij de eerste bewonersavond en de eerste onlineomgeving zijn ingebracht (voor bewoners die niet aanwezig konden zijn), omgevormd tot drie onderscheidende pakketten. Deze drie pakketten zijn door de gemeente en Arcadis samengesteld op basis van de maatregelen die door de bewoners zelf zijn bedacht. Daarbij zijn er ook wat accentverschillen te zien in de binnengekomen reacties. Door het clusteren van de maatregelen die inhoudelijk het meest logisch te combineren zijn, ontstaat er een duidelijker, consistent en onderscheidend beeld van de verschillende pakketten. De pakketten waren:

1. Leefbaar en gezond (focus op voetgangers met afsluitingen van drie straten voor autoverkeer in Assendelft)
2. Ruimte en veiligheid (focus op fietsers met eenrichtingsverkeer voor autoverkeer op drie straten in Assendelft)
3. Balans in mobiliteit (geen specifieke focus, maar verbetering veiligheid over het hele palet, geen eenrichtingsverkeer of afsluitingen)

Na de presentatie van Arcadis over deze drie onderscheidende pakketten en een goede inhoudelijke discussie over de maatregelen, hebben bewoners die aanwezig waren op de bewonersavond gekozen voor het derde pakket. De keuze voor één pakket hield niet in dat dat pakket precies wordt uitgevoerd, maar dat deze richting geeft aan de hoofdlijn als basis voor een advies aan het college. Ook gaf deze keuze door de discussie hierover inzicht in welke maatregelen belangrijk zijn en welke niet gewenst zijn (waarvoor draagvlak ontbreekt).

Online Enquête heeft de voorkeur voor pakket 3 bevestigd

Omdat het Mobiliteitsplan Assendelft over geheel Assendelft gaat, heeft de gemeente voorzien in een online omgeving waar alle bewoners een presentatie konden volgen van Arcadis met de samenvatting van de eerste en tweede bewonersavond. Daarnaast konden alle bewoners hun stem uitbrengen op een van de pakketten. De uitnodiging voor de online omgeving heeft circa 11.000 bewoners bereikt. Uiteindelijk zijn er 2119 stemmen uitgebracht. Met een grote meerderheid (meer dan 75%) werd pakket 3 gekozen.

Pakket 3 is nog verder aangevuld

Pakket 3 is na de stemming aangevuld aan de hand van gesprekken met bewoners, suggesties via de mailbox en gesprekken met de LTO en scholen verder aangevuld. Ook is in deze fase naar samenhang gezocht met andere programma's zoals GOW30 of het Actieplan Fiets. Deze gesprekken hebben ervoor gezorgd dat het voorkeursmaatregelenpakket zich vooral is gaan richten op het verbeteren van de veiligheid voor fietsverkeer en voetgangers. De maatregelen richten zich op het verbeteren van de veiligheid en het gemak voor fietsverkeer en voetgangers om zich door Assendelft te bewegen zonder de bewegingsvrijheid van automobilisten te beperken.

De strategie richt zich op een goede balans tussen alle soorten vervoer

De strategie die voor Assendelft gekozen is, is een pakket maatregelen dat zich richt op een goede balans tussen alle modaliteiten. De kwaliteit van het openbaar vervoer is zeker in Assendelft-zuid niet goed. In het invloedsgebied rond het station zijn alleen bestemmingen rond Amsterdam concurrerend met de auto. Dat betekent ook dat er geen draagvlak is om autoverkeer te ontmoedigen. Dat neemt niet weg dat bewoners van Assendelft ook inzien dat de leefbaarheid op bepaalde locaties zoals de Dorpstraat, Communicatieweg en Ambachtslaan door het vele autoverkeer onder druk staat.

Om de leefbaarheid en veiligheid, zeker op kritieke locaties binnen het dorp, te verbeteren, wordt op de relaties naar de centra Kaaikhof en Assendelft, basisscholen en sportterreinen ingezet op verkeersveilige fiets- en voetgangersverbindingen. Met het voorgestelde maatregelenpakket worden voor alle modaliteiten oplossingen gevonden, zonder dat een andere modaliteit minder aantrekkelijk wordt. Dat betekent dat het voorliggende

Mobiliteitsplan Assendelft de mobiliteitstransitie die het ZMP voorstaat daar waar mogelijk stimuleert maar niet forceert.

De belangrijkste maatregelen in het Mobiliteitsplan Assendelft zijn:

- het aanpassen van de snelheid in de Dorpsstraat in lijn met GOW30, met bijvoorbeeld tijdelijke verkeersremmende maatregelen of handhaving;
- het inrichten van de Dorpsstraat als GOW30 straat;
- het verkeersveiliger maken van de rotondes Saendelverlaan
- verbeteren oversteek Kaaikpad – Noorderveenweg
- verbeteren voorrangssituatie fietspad Stijlpad op termijn (bij GOW30 van de Dorpsstraat in de voorrang plaatsen)
- laatste stuk fietspad van SV Assendelft naar de Communicatieweg afmaken
- voetgangers verbeteringen op routes naar basisscholen en bij de St. Odulpuskerk en Kaaikhof.

De loopafstand naar bushaltes wordt ingekort met verbetervoorstellen voor de bus. Hierin wordt lijn 63 verlengd via Saendelft naar station Krommenie – Assendelft en rijdt deze een uitgebreidere route via Noorderveenweg, Noorderweg en Kreekrijklaan zodra de rotonde Noorderveenweg wordt vervangen door een kruispunt.

Het mobiliteitsplan geeft geen oplossing om doorgaand verkeer te weren

Van alle autoverplaatsingen die een relatie hebben met Assendelft (herkomst en/of bestemming in Assendelft of doorgaand) is 16% een verplaatsing binnen Assendelft. In absolute zin komt dat neer op ca. 9.000 verplaatsingen in een etmaal die binnen Assendelft met de auto worden gemaakt. Dat is, zeker als dat in het perspectief van het doorgaande verkeer wordt geplaatst, relatief veel. Het doorgaande verkeer, dus verkeer zonder een herkomst of bestemming in Assendelft, is ongeveer 8% van de autoverkeerplaatsingen. Drie locaties springen eruit:

- De Communicatieweg- west heeft 25% tot 50% doorgaand verkeer;
- De Ambachtslaan heeft tussen de 3% en 23% doorgaand verkeer;
- De Dorpsstraat (tussen de Communicatieweg West en Noorderveenweg) heeft 20% - 25% doorgaand verkeer.

Door de aanleg van de verbindingsweg Dorpsstraat - Communicatieweg, wordt een groot deel van het doorgaand verkeer van de Communicatieweg naar de Dorpsstraat-zuid voorkomen. Uit analyses met het verkeersmodel blijkt dat een afsluiting bij de Ambachtslaan en Dorpsstraat-zuid tot onwenselijke neveneffecten op overige wegen leidt. Om deze redenen is deze afsluiting dan ook niet opgenomen in het Mobiliteitsplan Assendelft.

Het voorkeurspakket aan maatregelen is geprioriteerd op basis van uitvoerbaarheid

Aangezien de financiële middelen beperkt zijn, zijn de maatregelen uit het voorkeursmaatregelpakket geprioriteerd. Die prioritering is gebaseerd op een combinatie van factoren die van invloed zijn op de mogelijkheid om de maatregelen snel te kunnen uitvoeren. Daarbij gaat het om de volgende factoren:

- complexiteit van de maatregel en impact
- geschatte omvang van de investering voor de maatregel
- betrokkenheid stakeholders.

Er is gekozen voor een indeling in Quick Wins, middellange termijn en lange termijn. Quick Wins zijn realiseerbaar binnen nu en 2 jaar, maatregelen voor de middellange termijn zijn realiseerbaar tussen de 2 en 5 jaar en lange termijn maatregelen zijn realiseerbaar op een termijn van meer dan 5 jaar.

Quick Wins <2 jaar:

- Verlagen snelheid Dorpsstraat naar 30km/u met bijvoorbeeld extra handhaving (kleine aanpassingen maar niet direct een grote herinrichting)
- Veiliger maken oversteek Communicatieweg-West naar voetbalvereniging SVA Assendelft voor fiets en voetganger (knelpunt 3)
- Verlengen fietspad Kaaikpad met een directe verbinding naar voetbalvereniging SVA (knelpunt 3)
- Aanpak verkeersveiligheid rond scholen met de Vervoerregio (knelpunt 7)
- Veiliger maken oversteek Dorpsstraat ter hoogte van de Hornlaan (knelpunt 1)
- Veiliger maken oversteek Dorpsstraat ter hoogte van kerk Sint Odulphus (knelpunt 1)
- Verkeersveiliger maken Noorderveenweg-Dorpsstraat (knelpunt 2)
- Veiliger maken rotondes Saendelverlaan (knelpunt 5)
- Fietsverbinding Noorderveenweg- Noorderweg-Kreekrijklaan
- Verbeteren parkeersituatie winkelcentrum Kaaikhof (knelpunt 8)
- Realiseren nieuwe busverbinding en aanleggen haltes

Middellange termijn (2-5 jaar):

- Verkeersveilig maken kruispunt Dorpsstraat- Communicatieweg (knelpunt 1)
- Voetpad aanleggen langs het Stijlpad en op termijn langs Motief-, Thema- en Cultuurpad) (knelpunt 6)
- Veiliger maken oversteek fietsers Stijlpad over de Dorpsstraat (knelpunt 4)
- Fietsverbinding tussen Kreekrijk en Bus en Dam
- Verlagen snelheid Dorpsstraat naar 30 km/u met passende inrichting, inclusief laad en losplekken voor vrachtverkeer (knelpunt 1) (zuidelijk deel)
- Verbeteren fietsoversteek Kaaikpad over de Noorderveenweg (knelpunt 10)

Lange termijn (>5 jaar):

- Verlagen snelheid Dorpsstraat (noord) naar 30 km/u met passende inrichting, inclusief laad en losplekken voor vrachtverkeer (knelpunt 1) (noordelijk deel)
- Ongelijkvloerse fietsverbinding tussen Zuiderham en Assendelft

De dekking voor deze maatregelen wordt gezocht in samenhang met verkeersveiligheid, Actieplan Fiets, Leefbaarheidsmaatregelen N203 en wordt voorgelegd als onderdeel van een groter uitvoeringsplan Noord na het zomerreces 2024.

Het maatregelpakket past binnen ZMP kaders, met een tempo dat past bij de omgeving

Zonder autobeperkende maatregelen, en mét de nieuwe verbindingsweg Dorpsstraat - Communicatieweg, kan het verkeer in Assendelft ook met de toename van woningen (vooral in Kreekrijk) in de toekomst worden afgewikkeld. Als gevolg van de Verbindingsweg, vermindert de drukte op de Communicatieweg-west, Dorpsstraat-zuid en kruispunt Dorpsstraat/Communicatieweg. Om alle lokale bestemmingen (sportvelden, basisscholen en centrumgebieden) goed bereikbaar te maken, wordt ingezet op veilige fiets- en voetganger verbindingen naar deze locaties, zodat er voor de korte interne verplaatsingen een goed alternatief is voor de auto. De gemeente voldoet op deze manier aan het advies dat bewoners de gemeente hebben gegeven in het participatieproces.

Aanpak/uitvoering

In de zomer van 2024 worden alle Quick-Wins en middellange termijn maatregelen verder uitgewerkt. Dat betekent dat deze door een kostendeskundige worden voorzien van een raming. Zoals aangegeven in de inleiding zijn nog niet alle maatregelen gedekt. Een deel van de voorgestelde maatregelen wordt (deels) gedekt uit het recent vastgestelde Actieplan Fiets en het lopende programma verkeersveiligheid. Alle maatregelen worden opgenomen in een integraal Uitvoeringsplan Mobiliteit Zaanstad Noord. In dit uitvoeringsplan, dat na het zomerreces ter besluitvorming zal worden voorgelegd, worden ook andere Zaanse maatregelen voorkomend uit de motie "Schop in de grond", de Zaanse Leefbaarheidsmaatregelen, het mobiliteitsplan Noord (o.a. Verkeerscirculatieplan Krommenie) opgenomen.

Maatregelen voorzien van dekking voor de korte en middellange termijn worden direct uitgewerkt op projectniveau om op korte termijn uit te kunnen voeren. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van het momentum dat er nu is en de noodzaak om de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van Assendelft voor bewoners te verbeteren.

Financiële en Juridische consequenties

Dit besluit, namelijk het akkoord gaan met het Mobiliteitsplan Assendelft, inhoudende een gebiedsuitwerking van het Zaans Mobiliteitsplan (ZMP) met bijbehorende mogelijke lokale maatregelen als ambitie voor de korte, middellange en lange termijn, heeft vooralsnog geen financiële consequenties.

Voor wat betreft de korte en middellange termijn maatregelen wordt namelijk voorgesteld om deze verder uit te werken en af te wegen binnen een nog op te stellen integraal Uitvoeringsplan Mobiliteit Zaanstad Noord. Het is daarbij de opgave om de definitieve maatregelen van dekking te voorzien uit bestaande budgetten, reserveringen en subsidiemogelijkheden. Subsidiemogelijkheden zijn er bij de Vervoerregio Amsterdam en daar waar te koppelen aan de N203 mogelijk bij de provincie ingeval van financiële ruimte in het leefbaarheidsfonds. En voor wat betreft de lange termijn maatregelen is het de opgave om deze pas in volgende collegeperiodes van dekking proberen te voorzien.

Ter informatie:

Veel van de mogelijke maatregelen hebben (gedeeltelijke) overlap met of zijn aanvullend op andere programma's waarvoor al financiële middelen beschikbaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Actieplan Fiets en verkeersveiligheid, het MIP en middelen bij beheer voor kleine aanpassingen in de openbare ruimte.

Naast de ambitie die het college heeft met het Mobiliteitsplan Assendelft heeft Zaanstad nog een aantal andere opgaven in Zaanstad Noord:

- Nadere uitwerking van verschillende projecten met prioriteit uit het vastgestelde Mobiliteitsplan Noord, waaronder het verkeerscirculatieplan Krommenie.
- Uitvoeren van de 'Zaanse' korte termijn maatregelen leefbaarheid N203. M.u.v. de Verbindingsweg Dorpsstraat – Communicatieweg is een groot deel nog niet gedekt. Zie Raadsinformatiebrief Stand van zaken korte termijn maatregelen leefbaarheid Krommenie Assendelft d.d. 27 maart 2024 (8231028).
- Het leveren van capaciteit en inzet t.b.v. het door de provincie in gang gezette traject 'Naar een robuuste oplossing Verbinding A8-A9' waarbij twee eerder afgefallen alternatieven opnieuw worden onderzocht. Zie raadsinformatiebrief Brief GS aan PS betreffende Verbinding A8-A9: naar een robuuste oplossing d.d. 24 april 2024 (8487438).
- Uitvoeren van mogelijke maatregelen die voortkomen uit de Motie Schop in de grond.

Tot slot heeft Zaanstad een grote bezuinigingsopgave. Het college wil daarom bovenstaande opgaven integraal afwegen binnen het nog op te stellen Uitvoeringsplan Mobiliteit Zaanstad Noord. In beide hierboven genoemde raadsinformatiebrieven is dit voornemen al aangekondigd.

Er zijn op dit moment geen juridische consequenties.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Niet van toepassing

Betreft

Actieve informatievoorziening

Bijgaande stukken

Bijlage Mobiliteitsplan Assendelft 8669431

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

Drs. J. Hamming, burgemeester

Drs. G. Blom, gemeentesecretaris

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening